

باجيلار

جيمز جويس

چئويرمن: موراد بلگه

كۇچورمن: شريف مردى

بو سفر ھىچ اوميد قالمامىشدى: اوچونجو بحران ايدى. اوست اوسته بيرننچە گنجە ئوينين اۋنوندن كئچمىش (تعطيل ايدىك او سيرا)، پنجرەنن ايدىنلىق دۇردگوشەلىيىنى گۆزلەمىشدىم: ھەر سفرىندە عىنى شكىلدە ايدىنلاندىغىنى گۆروردوم، خفيف و دنگەلى بىر ايشىقلا. اۋلموش اولسا، دىيە دوشونوردوم، قارنلىق پردەنن اوزرىندە موملارنن يانسىماسىنى گۆرمەيىم گرە كىردى، چونكو اۋلورنن باش اوجونا ايكي موم دىكىلدىيىنى بىلىردىم. اۋزو دە دۋنە دۋنە سۆزونو ائىردى، «بو دونيادا چوخ گونوم قالمادى آرتىق»، دىيە؛ اويسا من بونلارى لاف اولسون دىيە سۆيلەنمىش سۆزلر سانمىشدىم. دوغرو اولدوقلارنى اىندى انلايىردىم. ھەر گنجە، پنجرەيە باخاركن، اۋز اۋزومە ياواشجا «ايفليج» كلمەسىنى تىكرارلايىردىم. بىر توھاف تىنى اولوردو قولايىمدا، اوقليدوس داكى بسىطە كلىمەسى يا دا شرعيات داكى مكروه كىمى. آما اىندى، كۆتو و گوناھكار بىر وارليغىن آدىمىش كىمى گليردى منە. ايچىمە قورخو سالىردى، آما يئنه دە ياخىنىندا اولماق و ياراتدىغى اۋلومجول ائتكىلرى گۆرمك اىستەيىردىم.

آخشام يئمەيىنە ائندىيىمە ياشلى كاتتر¹ شۆمىنەنن يانىندا پىپىنى توتدورماقدايدى. خالام تاباغىما آشىمى قوياركن او دا اۋنجدەن باشلايدىغى سۆزە دوام ائدر كىمى دانىشدى:

«بوخ، تام اۋيلە اولدوغونو سۆيلەمەيەجم... آما غريبە بىر طرفى واردى... تكىنسىز بىر شئى. من سىزە اۋز دوشونجەمى سۆيلەيىرم...»

دوشونجەسىنى توپارلاماغا چاليشىركن پىپىندن اوست اوستە بيرننچە نفس چكىدى. جان سىخىجى قوجا! ايلك تانىشىدىغىمىز سىرالاردا، ويسكى دوزەلتمەكن، قورداقلاردان سۆز ائندىيىندە، بىراز داھا ايلگى چكىجى يدى؛ آما چوخ كئچمەن، بيتىب توگنمز دامىتما و ايمىك² حىكايەلرىندن اوساندىم.

«منىم دە اۋزومە گۆرە بىر وارسايىمىم وار»، دئدى. «منە قاليرسا او دا بو... بو غريب اولايىلاردان بىرىدى... آما آنلاتماسى زور...»

وارسايىمىنى يارىم بوراخىب يئنىدن پىپىنە آسىلدى. گۆزلرىمىن دالدىغىنى گۆرن خالامىن ارى سسلەندى منە:

«ئىچ، اوزولەجكسن آما، ياشلى دوستون گئتىدى.»

«كىم؟» دئدىم.

«كشيش فلين³.»

«اۋلدو مو؟»

«آز اۋنجدە كاتتر بى خبر وئردى. ائوين اۋنوندن كئچىرمىش.»

1 Cotter

2 دامىتما (دامدىرما؛ تقطير)؛ ايمىك (دامىتماغا يارايان، دامىتما ايشىندە قوللانيلان آراج، دامىتماچى)

3 Flynn

گۆزلم آلتیندا اولدوغومو بیلدیییم ایچین خبردن ائتکیلهنمهمیش کیمی یئمیه دوام ائتدیم. خالام اری ایلیشکیمیزی کاتره اؤزه تله دی.

«دلیقانیلا چوخ یاخین آرخاداش یدیلار. قوجا آز شئی اؤیره تمه دی اونا؛ دئدیکلرینه باخیلیرسا یاخشی یئتیشمه سینی ایسته بیردی بیزیمکینین.»

«آلاه رحمت ائله سین،» دئدی خالام، دیندار بیر طرزله.

قوجا کاتر بیر سوره منی سوزدو. مینجیق کیمی قارا گۆزلرینین اوزریمه دیکلیدیینی سئزدیم، آما اونو راضی ائتمک ایسته مه دیییم ایچین، باشیمی یئمهییمدن قالدیریب باخمادیم. او یئنه پیپینه دالدی و بیراز سونرا دا قاباجا توپوردو اوجاغا.

«اؤز اوشاقلاریم اولسا،» دئدی، «اؤیله بیر آداملا چوخ آلیش وریشلری اولماسینی ایسته مزدیم.»

«نه دئمک ایسته دینیز، کاتر بی؟» دییه سوردو خالام. «دئمک ایسته دیییم، اوشاقلار ایچین یاخشی اولمادیغی،» دئدی قوجا کاتر.

«منه سورارسانیز، بؤیله بیر دلیقانیلا اؤز یاشیدلارینا قوشولوب اوینامالی، شئی ائتمه مه لی... اؤیله دئییل می، جک؟»

«من ده بئله دوشونورم،» دئدی خالام اری. «گنج آدم گنجلییینین گره یینی ائتمه لی. بیزیم بو سئحیرباز فیلسوفا دا همشه سؤیله دیییم بودور ذاتن؛ بدنینی حرکت آلیشدر. من اوشاقلار هر آلاهیین صاباحی سویوق سودا چیمیردیم، یاز قیش. ایندی ده اونون ایچین ساغلیغیم یئرینده. انییتیم، اوخوماق یاخشی هوش فیلان دا... کاتر بی او قوزو بودوندان بیر پارچا آلیر بلکه،» دئدی خالاما.

«یوخ یوخ، من ایسته میرم،» دئدی قوجا کاتر.

خالام یئمهی گتیریب میزه قویدو.

«آما اوشاقلارا نه ضرری اولدوغونو دوشونورسونوز، کاتر بی؟» دییه سوردو.

«اوشاقلارا ضرری بو،» دئدی قوجا کاتر، «هر جور ائتکییه آچیقدير قافالاری. اوشاقلار بئله شئیلر گؤرونجه، آنلایرسینیز، ائتکیله نیرلر...»

اؤفکه می چؤله وورما قورخوسویلا آغزیمآش دولدوردوم. جان سیخینتیسی، قیرمیزی بورونلو آخماق!

گنج واختا قدر یاتنامادیم. قوجا کاترین منی اوشاق یئرینه قویماسینا سینیرلنمیشدیم آما، بیتیرمه دیی جومله لرین آنلامینی چیخاریلمک ایچین قافامی زورلایردیم. اوتاغین قارانلیغیندا فلج اولان آدمین آغیرلاشمیش، سولغون اوزونو گؤرور کیمی اولوردوم. یورغانی باشیما چکیب بایرامی دوشونمه یه چالیشدیم. آما سولغون اوز بوراخمیردی منی. میریلدانیردی؛ و بیر اعتیرافدا بولونماق ایسته دییینی آنلایردیم. روحومون خوش و آجیناجاقلی بیر یئر چکیلیدیینی دويدوم، اورادا دا اوز منی گؤزله بیردی. میریلدانان بیر سسله باشلادی منه اعتیرافا، من ده نه ایچین بؤیله سورکلی گولومسه دییینی و دوداقلارینین توپوروکله نه ایچین بئله سینه ایسلاق اولدوغونو دوشوندوم. سونرا خاطرلادیم کی ائمه دن اؤلموشدو و من اونون قوتساللیغی کیرله تدی ایچین ایشله دیی گوناھی باغیشلارکن گولومسه دیییمی حیس ائتدیم.

اثرته سی صاباح قهوه آلتیدان سونرا قرئیت بریتین^۴ کوچه سینده کی کیچیک ائوی گۆرمه یه گئتدیم. «قوماشچی» دییه بلیرسیر بیر آد آلتیندا یازیلیمیش، گؤستریش سیر بیر دوککان دی. آما ماللارین چوخو اوشاق پوتینلری یله چتیرلردن عیبارتدی؛ نورمال زاماندا، ویتیرنده «چتیر دوزه لدیلیر،» دییه بیر لوحه آسیلی دی. ایندی کیرکیرهنین قاپالی اولدوغو ایچین لوحه گؤرونموردو. قاپینین

توخماغينا روبان ايله بير ياس چلهنگى باغلانميشدى. ايكي يوخسول قادينلا تلگراف داغيدان اوشاق گوله ايليشديريلميش كارتى اوخويوردولار. من ده ياخينلاشيب اوخودوم:

۱ تموز ۱۸۹۵

راهيب جيمز فلين^۵ (ميت^۶ كوچهسى، سنت كاترين^۷ كيليسه سينين اسكى كشيشريندن)، آلتيمش بئش ياشيندا.

آلاه رحمت ائيله سين.

كارتى اوخويونجا اؤلدويونه تام اينانديم و انگه لئتميش اولماقدان تديرگينلىك دويدوم. اؤلمه ميش اولسا دوكانين آرخاسينداكى كىچىك قارانلىق اوتاغا گيره جك، اورادا، اونو سىرتينداكى قوجامان پالتونون ايچينده هاردايسا بوغولموش كيمي بير دورومدا، قولتوغوندا اوتوروركن بولاجاقديم. بلكه خالام اونا بير پاكْت انفيه يوللاميش اولوردو و بو هديه اونو يوخوسوندا اويانديردى. اللرى تيره ديبى، انفيه نين ياريسينى يئره تۇكدويو ايچين پاكْتده كى توتونو هر زامان من قارا انفيه قوتوسونا تۇكوردوم. ايرى تىتر ك الينى بورنونا گۇتوروركن بيله كىچىك بولوتلار حاليندا توزلار پالتوسونون ياخاسينا ساجليردى. بلكه اسكى كشيشر پالتولارينا او ياشيل سولوق گۇرونومو وئرن ده بو سوركلى انفيه ساغاناقلارىدى، چونكو تۇكولن توزلارى سيلمكده قوللانديغى، بير هفته نين توتون لكه لرى يله قارالميش قيرمىزى دسمالى دا هئچ بير ايشه ياراميردى.

ايچرى گيريب اونا باخماق ايسته ديم، آما قاپينى چالاجاق جسارتى توپلايانماديم. كوچه نين گونش آلان قالدريمى بويونجا آغير آغير يورودوم، يانيندان كئچدييم ويترينلرده كى بوتون تيباتر اعلانلارنى اوخودوم. نه اؤزومده نه ده بو گونده بير ياس هاواسى اولماماسينى غريبسه يير، سانكى اونون اؤلومويله من ده بير شئيدن قورتولموشوم كيمي ايچيمده بير اؤزگورله شمه دوغوسو اولماسينا بيراز دا سينيرله نيرديم. شاشميشديم بونا، چونكو دونن آخشام خالام اري آنلاتديغى كيمي منه چوخ شى اؤيرتميشدى. او رومداكى ايرلند كولژىنده ائيتيم گۇرموشدو؛ لاتينجه نى دوغرو دوروست تلفظ ائتمه يى اوندان اؤيرنميشديم. كاتاقومبلار حقينده ده، بوناپارت حقينده ده حيكايه لر آنلاتميش، خيرىستىيانلىغين چئشيدلى تۇرنلرينين و راهيبين گئيدىي چئشيدلى قىليقلارين آنلامىنى آچيقلاميشدى. كيمي زامان دا ايلنمك ايچين چتين سورغولار سوراردى منه، اينسان فولانجا قوشوللاردا نئجه داورانير يا دا او بو گوناھلار اؤلومجول مودور، باغيشلانير گوناھلار مى دير، يوخسا ساده جه قوصور مودور ديبه. سورغولاريندان، كيليسه نين ان ساده قورومدان اولدوغونو ساندغييم بعضى قورولولارين نه قدر قارماشيق و گيزملى اولدوغونو آنلارديم. راهيبين قوتسال شراب و چۇرك و آيريجا اعترافين گيزليليى گۇرولرى منه اؤيله سينه جىددى گۇرونموشدو كى، اينسانلارين بوندان اوستلنه جك جسارتى نئجه گۇستره بيلديكلرينه شاشميشديم؛ بو دورومدا، كيليسه بابالارينين بو اينجه سورولان آيدىنلاتماق ايچين تلفون دفترى قدر قالين، قزئته لرده كى رسمى اعلانلار قدر ده كىچىك حرفله يازيلميش كىتابلار يازديقلارنى سؤيلينجه ده هئچ شاشيرماميشديم. چوخ زامان بونلارى دوشونونجه هئچ جواب وئرنمىز يا دا ساچما و دوراقسايان جوابلار وئيرديم، او زامان او دا گولومسه ييب بيرنئچه كره باشينى ساللاردى. بعضن ده آيينده سؤيله نن، منه ازبرتدييى ذىكرلرى تىكرارلاديردى؛ من ككله ديكجه دالغين دالغين گولومسه ييب باشينى ساللار، آرا سيرا ايكي بورون دليبينه ده قوجا قوجا انفيه پارچالارى تيخيشديراردى. گولومسه ديبى زامانلار ايرى و قارالميش ديشلرى اورتايا چيخير، دىلى ده آلت دوداغينا دييردى - اونو ياخشى تانيمازكن، تانيشيقلينغيمىز ياشلانغيجيندا منى راحتسىز ائدن بير آيشقانلىقدى بو.

گونشین آلتیندا یورورکن قوجا کاتترین سؤیله دیکلری عقلیمه گلدی، سونار رویادا گۆردوکلریمی ده خاطرلاماغا چالیشدیم. اوزون مخمر پردهلرله اسکى زاماندا قالما بیر اویزه گۆردویومو خاطرلادیم. چوخ اوزاقلارا گتتمیشدیم سانکی، توهاف عادتلی اولان بیر اۆلکه یه - ایران، بلکه ده... آما رویانین سونو عاغلیما گلیمردی.

آخشام خلام منی ده یانینا آلیب اۆلو ائوینی گۆرمه یه گۆتوردو. گون باتیمیندان سونرایدی، آما باتییا باخان ائولرین پئنجره جاملاریندان بولوت ییغینلارینین قیزیل رنگینی هله یانسیتیردی. ناننی^۸ بیزی سوفرادا قارشیلادی. یوکسک سسله دانیشماق یاخیشیقلى اولمایاجاغی ایچین خلام الینی سیخماقلا یئتیندی. یاشلی قادین سورغو سورار کیمی اوست قاتی گۆسترینجه خلام دا باشینی ساللادی. او زامان، آیکک باشی نرده لره آنجاق وارابیلن یاشلی قادین اؤنوموزه توشوب دار پیللهلردن یوخارییا دیرمانماغا باشلادی. بیرینجی قاتدا دوردو، اۆلو اوتاغینین آچیق قاپیسینا دوغرو ایشارت ائتدی، بیزی جسارتلندیریر کیمی. خلام گیردی ایچری، منیم دوراقلادیغیمی گۆرن یاشلی قادین الی یله گیریم دییه بیر نجه کره داها ایشارت ائتدی.

ایاقلاریمین اوجونا باسراق گیردیم. اوتاق، پردهنین تنتهنه لی اوجوندان سیزان لوش و قیزیل رنگی ایشیقلا بویانمیشدی و بو آیدینلیغین ایچینده موملار کیچیک سولغون آلولار کیمی گۆرونوردو. تابوتونا قونموشدو. ناننی اؤنوموزده اولماق اوزره اوجوموز ده یاتاغین آباق اوجوندا دیز چۆکدوک. دوعا ائدر کیمی گۆرونمه یه چالیشدیم، آما یاشلی قادینین میریلتیسی فیکریمی قارشیدیردیغی ایچین دوشونجه لریمی توپارلایانمیردیم. اته یینین آرخاسیندا نه قدر کۆتو بیچیمده قوللابلانمیش اولدوغو، کئچهدن ترلیکلرینین توپوقلارینین نجه ایجه دوغرو آشینیب یومولدوغو دیقتمیمی چکیردی. یاشلی راهیبین تابوتوندا یاتارکن ده گولومسه ییر اولدوغو دوشونجه سی عقلیمه گلدی.

آما اؤیله دئییلدی. آیاغا فالخیب یاتاغین باش اوجونا گتدییمیزده گولومسه مه دییینی گۆردوم. ایری یاری، جیددی بیر اوزله، محرابدا یئر آلماق اوزره گئیینمیشجه سینه یاتیردی، قوجامان اللرینه قوتسال شراب جامی اؤیله جه توتوشدورولموشدو. اوزو عینادچی، سولغون، ایریددی، بورون دلیکلری قارا ماغارالار کیمی و سئیرک بیر آغ کورکله چنوره له نمیش. اوتاقدا آغیر بیر قوخو - چیچکلردن.

خاچ کچیک اوتاقدان ایریلدیق. آشاغی قاتداکی اوتاقدا ائلیزا^۹ نین اونون قولتوغونا قورولوب اوتوردوغونو گۆردوک. ناننی بوفهدن شرعی صوراحیسی یله بیرنجه شراب قدحی چیخاریرکن من ده هر زامان اوتوردوغوم گوشه ده کی صندلی به یورودوم. ناننی بوفهدن چیخاردیقلا رینی میزه قویوب بیزی ده بیرآز شراب ایچمه یه چاغیردی. سونرا، باجیسی سؤیله یینجه، شرعی قدحدر دولدوروب الیمیزه وئردی. منه کیریملی بیسکوویتلر ده وئردی، آما یئیرکن چوخ سس چیخاراجاغام قورخوسوندان آلمادیم. رد ائتمه مه جانی سیخیلمیش کیمی بیر طرزله دیوانا گئدیپ باجیسنین آرخاسینا اوتوردو. کیمسه دانیشمیردی: هامیمیز، یانمایان شؤمینه یه باخیردیق.

خلام، ائلیزا ایچینی چکینجه یه قدر سوسدو، سونرا،

«ئح، نه اولسا داها یاخشی بیر دونیا یا گئتدی،» دئدی.

ائلیزا یئنه ایچینی چکدی، دوغورولار جاسینا باشینی ساللادی. خلام کیچیک بیر اوددوم آلمادان اؤنجه قدحینین ساپی یلا بیرآز اوینادی.

«آجی چکمه دن... راحت می اۆلدو؟» دییه سوردو.

«آه، ھە، ھىچ آغرى چىكمەدى،» دىدى ائلىزا. «سون نىفسىنى نە زامان ئوردىيىنى ھىچ آنلايانمادىق. چوخ گۈزل بىر شكىلدە اۋلدو، تانرى يا شوکورلر اولسون.»

«اوندا ھەر شى...؟»

«كىشىش اورورك ۱۰ گلدى سەشنبە گونو، ياغىنى سورتدو، حاضىرلادى، ھامىسىنى.»

«بىلىردى اۋىلە يىسە؟»

«تسلىم ائتمىشىدى اۋزونو.»

«تسلىم ائتمىش كىمى، گۈرونوشو دە،» دىدى خالام.

«يوماق ايچىن چاغىردىغىمىز قادين دا اۋىلە دىدى. ياتمىش بىرى كىمى، دىدى، اۋىلە راحت و دىنچلىك ايچىندە. اۋلموش حالىنىن بو قدر گۈزل اولاجاغى كىمسەنىن عاقلينا گلمزدى.»

«ھە، گرچكىن اۋىلە،» دىدى خالام.

قدىندىن بىر اوددوم داھا آلىب دوام ائتدى:

«ھە، فىلىن خانىم، ھىچ دىيىلسە اونون ايچىن الينىزدن گلن ھەر شىيى ياپمىش اولدوغونوزو بىلمەنىز سىزىن ايچىن بىر دىنچلىك قايناغى اولمالى. ھەر ايكىنىز دە اونا چوخ ياخشى باخدىنىز دوغروسو.» ائلىزا دىزلرىنىن اوزرىندىن اتەيىنى دوزلەتدى.

«آه، آه، زاواللى جىمزا!» دىدى. «بىزىم اليمىزدن گلەنى ياپدىغىمىزى تانرى دا بىلىر، بوتون يوخسوللوموزلا - بو حاياتدايكن ھىچ بىر اسكىگى اولماماسىنا چالىشىدىق.»

ناننى باشىنى ديوانا ياسلامىش، يوخويا دالماق اوزرە كىمىدى.

«بىچارە ناننى جىغاز،» دىدى ائلىزا، اونا باخاراق. «بورغون توشدو. ايكىمىزىن دە جانىمىز چىخدى، اۋنچە قادىنى بول، يوماق ايچىن، سونرا اونو ياتىرماسى، تابوت، دىركن شاپىل^{۱۱} دەكى تۇرەنىن آيارلانماسى. كىشىش اوروركە اولماسا نە اندردىك بىلمىرم. چىچكىرى فىلان او گتىردى، ايكى دە شامدان آدى شاپىل دن، فرىمىز جئئرال^{۱۲} اۋلوم اعلانىنى يازدى، مزارلىق فورمالىتەلرىنى، زاواللى جىمىزىن سىغورتا ايشىنى تام او اوستلەندى.»

«نە ياخشى اينسان!» دىدى خالام.

ائلىزا گۈزلرىنى يوموب آغىر آغىر باشىنى ساللادى.

«اسكى دوستلار باشقا اولور،» دىدى، «ھەر شى بىر يانا، اونلار كىمى گووھىلىر دوست تاپىلمىر.»

«چوخ دوغرو،» دىدى خالام. «ايندى آرتىق ابدى اىستىراحتاگھىنا گىتدى، سىزلىرىن ياخشىلىقلارىنىزى ھىچ اونوتماياقاديىر.»

«آه، آه، زاواللى جىمزا!» دىدى ائلىزا. «بىزە ھىچ آرتىق يوك دىيىلدى. ياشاركن دە ايندىسىندىن آرتىق سسى ائشىدىلمزدى بو ائودە. آمما، آدم اۋلدويونو بىلىر، آرتىق اولمادىغىنى...»

«اصليندە بو ايشلر بىتىنچە اۋزلەپەجكسىنىز اونو،» دىدى خالام. «بىلمز اولارام مى!» دىدى ائلىزا. «صاباحلارى ات سويونو اپارماياجام، سىز دە انفييەسىنى گۈندرمەپەجكسىنىز. آه، آه، زاواللى جىمزا.»

كچمىشلە دانىشىر كىمى سوسدو، سونرا داھا اويانىق بىر تونلا دوام ائتدى:

«آرامیزدا قالسین، سون زامانلاردا بیر توهاقلیق گلمیشدی اوستونه. نه زامان آشینى اورایا آپارسام، تسبیی یثره توشموش، آغزی آچیق، قولتوغوندا قایلیب قالمیش بیر حالدا بولوردوم.» بارماغینی بورنونا گۆتوروب قاشینی چاتدی: سونرا یئنه دوام ائتدی:

«آما بیر یاندان دا یاز بیتینجه یه قدر آیریشتون^{۱۳} دا هامیمیزین ایچینده دوغدوغو ائوه گئتمک ایسته دیینی سؤیله بیردی، گۆزل بیر هاوادا، منیمله ناننى ده یانینا آلاق. کشیش اورورکدان ائشیتدییی بو یئنی واقونلاردان بیرینه دنک توشورمک ایسته بیردی بیر تک، سس سیزمیش اونلار، روماتیزمالیلار ایچین یاپیلمیش، اونلاردان بیرینده بیر گونلوک گئدیش گلیش بیلتی اوجوز اولور، دئییردی - جانی راش^{۱۴} این اورادا. بیر بازار آخشامی اوچوموز بیرلیکده گئدجکدیک. بونا تاخمیشدی قافاسینی... زاوللی جیمز!»

«آلاه رحمت ائله سین!» دئدی خالام.

ائلیزا مندیلینی چیخاردیب گۆزلرینی قورولادی. سونرا مندیلی یئنیدن جیبینه قویوب بیر سوره دانیشمادان بوش شؤمینیه باخدی. ذاتن هر زامان چوخ واسواس ایدی،» دئدی. «راهیبلیک گۆرۆلری اونا آغیر گلدی. حایاتیندا دا طالیعینین یاور اولمادیغی سؤیله نه بیلیر.»

«هه،» دئدی خالام. «اومدوقلارینی گرچکله شدیرمه میس بیر آدمدی. آنلاشیلیردی اؤیله اولدوغو.»

اوتاغا یئنیدن بیر سس سیزلیک چۆکدو، من ده اونون ایچینه گیلنرک میزه یاخینلاشیب شرابدان داددیم و سونرا سس سیزجه گوشه ده کی صندله یه دؤندوم. ائلیزا درین دوشونجه لره دالمیش کیمی یدی. سس سیزلییی اونون پوزماسینی سایغی یلا گۆزلهدیک: اوزون بیر سوره سونرا آغیر آغیر دانیشدی:

«قیردیغی قوتسال شراب جامیندان ایدی... بو اولدو باشلانغیجی. هرکس بوندان بیر شئی چیخماز دئدی البته، ایچی ده بوشودو، اوسته لیک. آما، یئنه ده... اوشاغین قاباهاتی دیر دئدیله. آما زاوللی جیمز، اؤیله سیننه آلت اوست اولدو کی، آلاه رحمت ائله سین!»

«دئمک بو ایدی؟» دئدی خالام. «من ده بیر شئیلر ائشیتیمیشدیم ده...»

ائلیزا باشینی ساللادی.

«بو اولای اونو چوخ ائتکیله دی،» دئدی. «بوندان سونرا اؤز ایچینه قاپاندی، کیمسه یله دانیشماز اولدو، تک باشینا دولاشیردی. بیر آخشام بیر ائودن چاغیرماغا گلدیلر آما هئچ بیر یئرده تاپانمادیلار اونو. هر یئره باخدیله؛ هئچ بیر یئرده ایزی یوخدو. او زامان کاتیب شاپئله باخماغی دئدی. بؤیلجه آچارلاری آلیب شاپئله گیردیله، کاتیبله کشیش اورورکه و اورادا اولان بیر باشقا کشیش آراماق ایچین ایشیق دا گۆتوردولر... هارادا اولسا یاخشیدی؟ گئتمیش قارانیغین ایچینده گوناها اعتیراف ائتمه کولوبه سیننه اوتورموش، اویانیق، اؤزو اؤزونه گولر کیمی بیر حالدا اوتورورموش.»

بیر شئی دینله بیر کیمی سوسدو آنسیزین. من ده دینله دیم؛ آما ائوین ایچینده چیت یوخدو: بیلیردیم یاشلی راهیبین تابوتوندا قیپیرتیسیز یاتدیغینی گۆرموش اولدوغوموز کیمی، اؤلومونده جیددی و عینادچی، گۆیسونده بیر بوش قوپایلا.

ائلیزا سؤزونو توپارلادی:

«اویانیق، اؤزو اؤزونه گولر کیمی... بؤیلجه او زامان، اونو اؤیله گۆرونجه، تام نورمال اولمادیغینی آنلادیلار...»